

РЕШЕНИЕ

№ 5168

гр. София, 22.03.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 29 СЪСТАВ, в публично заседание на
шести март през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: Виктория М. Станиславова

при участието на секретаря ВАЛЕНТИНА ВЛ. МИЛОВАНОВА
като разгледа докладваното от Виктория М. Станиславова Гражданско дело
№ 20231110154319 по описа за 2023 година

**Производството е по реда на ГПК, част II "Общ исков процес", дял I "Производство
пред първата инстанция".**

Образувано е по **искова молба вх. № 274315/04.10.2023 г.** на .....“ ЕАД, ЕИК .....
срещу Й. М. Г., ЕГН *****, с която са предявени при условията на обективно, кумулативно
съединяване положителни установителни искове с правно основание чл. 422, ал. 1 ГПК, вр. чл. 79,
ал. 1, пр. 1 ЗЗД, вр. чл. 150, ал. 1 ЗЕ и чл. 422 ГПК, вр. чл. 86, ал. 1 ЗЗД, за установяване
съществуването на вземания на ищеца спрямо ответника съответно за сумата от **1 985,22 лева** –
главница, представляваща неплатена цена на доставена топлинна енергия за битови нужди през
периода 01.05.2019 г. – 30.04.2021 г. за топлоснабден имот, находящ се в гр. ...., сумата от
38,48 лева – главница, представляваща неплатена цена на предоставена услуга дялово
разпределение за периода 01.10.2019 г. – 30.04.2021 г., ведно със законната лихва върху всяка
главница, считано от датата на подаване на заявление по чл. 410 ГПК – 04.11.2022 г., до
окончателното плащане, сумата от **319,70 лева** – мораторна лихва върху първата главница за
периода 15.09.2020 г. – 24.10.2022 г., и сумата от **8,24 лева** – мораторна лихва върху втората
главница за периода 01.12.2019 г. – 24.10.2022 г., които вземания са предмет на издадена заповед за
изпълнение по чл. 410 ГПК по ч. гр. д. № 60033/2022 г. по описа на СРС, 29 с-в.

В исковата молба ищецът излага, че ответникът е клиент на топлинна енергия за битови
нужди по смисъла на чл. 153, ал. 1 ЗЕ, поради което е обвързан от договор за продажба при Общи
условия, приети от топлопреносното дружество. Твърди, че през исковия период за процесния
имот е доставяна топлинна енергия, цената за която е платима месечно, като падежите за плащане
са определени в съответните приложими през исковия период Общи условия. Поддържа, че
съгласно чл. 155, ал. 1, т. 2 ЗЕ потреблението на топлинна енергия е остойностявано ежемесечно
по прогнозни вноски, а в края на всеки отоплителен период са изготвяни изравнителни сметки на
база реален отчет на уредите за дялово разпределение. За непогасените задължения за цена на
доставената топлинна енергия и такса дялово разпределение, както и лихва за забава в плащането
им в полза на ищеца е издадена заповед за изпълнение по реда на чл. 410 ГПК, която не е влязла в
сила поради постъпило възражение от длъжника.

В срока по чл. 131, ал. 1 ГПК ответникът е подал писмен отговор на исковата молба, с
който изразява становище за неоснователност на предявените искове. Заявява, че оспорва същите
единствено по основание, но не и по размер, с изключение на погасената според него по давност
част от тях. Оспорва да е собственик или носител на вещно право върху имота, респ. оспорва
качеството си на потребител на топлинна енергия. Относно сумата за дялово разпределение намира
предявения иск за неоснователен, доколкото услугата се предоставяла от трето лице – ФДР, а не от
ищеца. Поддържа, че по делото ищецът не е представил доказателства относно уговорения и
съобщен на клиентите ред и начин за заплащане на услугата дялово разпределение, каквото било
изискването на чл. 36, ал. 2 ОУ. Относно претендираните суми за лихви ищецът не бил ангажирал

доказателства относно датата на публикуване на сумите в сайта на дружеството или по друг начин, респ. не бил установил изпадането в забава на ответника.

С оглед процесуалните изявления на страните, с проекта на доклад, обективиран в Определение № 505/05.01.2024 г. и обявен за окончателен без възражения на страните в проведеното на 07.02.2024 г. открито съдебно заседание, Софийски районен съд е отделил, на основание чл. 146, ал. 1, т. 3 и т. 4 ГПК, като безспорни и ненуждаещи се от доказване следните обстоятелства: че за процесните отчетни периоди е доставена топлинна енергия в процесния имот на претендираната с исковата молба стойност, както и че таксата за извършена услуга дялово разпределение е в претендирания от ищеца размер за исковия период.

Софийски районен съд, I Гражданско отделение, като съобрази доводите на страните и събраните по делото доказателства, поотделно и в тяхната съвкупност, съгласно изискванията на чл. 235, ал. 2 ГПК, намира за установено от фактическа страна следното:

По делото е приет като писмено доказателство **Договор за продажба на държавен недвижим имот по реда на Наредбата за държавните имоти от 30.05.1991 г.**, видно от който на посочената дата Й. М. Г. е придобил правото на собственост върху процесния жилищен имот – .....

Видно от представения по делото **протокол от проведеното на 09.10.2014 г. Общо събрание на собствениците на етажната собственост**, намира се в гр. С..... етажните собственици са взели решение да се сключи договор с „.....“ ЕООД, което дружество да извършва дялово разпределение на топлинна енергия в сградата в режим на етажна собственост. Към този протокол е съставен и списък на етажните собственици, които с подписите си са удостоверили горното решение. В списъка на етажните собственици за ..... е посочено лицето Й. М. Г., срещу което е положен саморъчен подпис, неоспорен в настоящия процес.

По делото е ангажиран като писмено доказателство **Договор № Д-0-67/03.06.2020 г., сключен между .....“ ЕАД – възложител и „.....“ ЕООД – изпълнител**, при общи условия за извършване на услугата дялово разпределение на топлинната енергия по чл. 139в ЗЕ. По силата на този договор възложителят е възложил на изпълнителя, който е приел да извършва услугата дялово разпределение на топлинната енергия между потребителите в сгради етажна собственост или в сграда с повече от един потребител в гр. София, при спазване на изискванията на Общите условия за извършване на услугата дялово разпределение на топлинната енергия, одобрени от ДКЕВР с решение № ОУ – 024/10.08.2007 г., срещу насрещното задължение на възложителя да заплаща договореното възнаграждение.

По делото са представени и приети **Съобщение към фактура № 1005528447/31.07.2020 г. и Съобщение към фактура № *****/31.07.2021 г.**

С исковата молба е представено **извлечение от счетоводството на ищцовото дружество за абонат ******* със задължения за периода м.10.2019 г. – 30.09.2021 г. в общ размер на 2 351,64 лева, от които 2 023,70 лева – главница, и 327,94 лева – лихви.

С определение от 05.01.2024 г. по настоящото исково дело, като трето лице – помагач на страната на ищеца е конституирано дружеството „.....“ ООД.

При така установената фактическа обстановка, съдът приема от правна страна следното:

Първоинстанционният съд е сезиран с предявени при условията на обективно, кумулативно съединяване установителни искове с правно основание чл. 422, ал. 1 ГПК, вр. чл. 79, ал. 1, пр. 1 ЗЗД, вр. чл. 150, ал. 1 ЗЕ, и чл. 422, ал. 1 ГПК, вр. чл. 86, ал. 1 ЗЗД.

Основателността на предявените искове за цена на потребена ТЕ и услуга за дялово разпределение изисква кумулативното установяване от страна на ищеца на следните материални предпоставки: съществуването на облигационно правоотношение с предмет продажба /доставка/ на топлинна енергия между топлофикационното дружество, в качеството му на продавач, и потребителя, в качеството му на купувач; продавачът реално да е изпълнил задължението си да достави твърдяното количество топлоенергия до имота в претендираната стойност и за купувача да е възникнало насрещно задължение за заплащане на уговорената цена, както и, че през исковия период в сградата, в която се намира процесният топлоснабден имот, е извършвана услуга за дялово разпределение от лице, с което е сключен договор, при което е възникнало насрещно задължение за заплащане на нейната цена.

Основателността на исковете за лихва за забава предполага установяване от ищеца наличието на следните материални предпоставки: главен дълг; изпадане на ответника в забава и размера на обезщетението за забава.

По своевременно релевираното в срока по чл. 131 ГПК възражение за давност в тежест на ищеца е да установи настъпването на обстоятелства, обуславящи основание за спиране или прекъсване на погасителната давност по смисъла на чл. 115 и чл. 116 ЗЗД.

По исковете с правно основание чл. 422, ал. 1 ГПК, вр. чл. 79, ал. 1, пр. 1 ЗЗД, вр. чл. 150, ал. 1 ЗЕ:

Относно претенцията за стойността на доставена топлинна енергия съдът намира следното:

Според действащата от 05.03.2004 г. и към настоящия момент разпоредба на чл. 150, ал. 1 ЗЕ, продажбата на топлинна енергия от топлопреносното предприятие на потребители на топлинна енергия за битови нужди се осъществява при публично известни общи условия, предложени от топлопреносното предприятие и одобрени от ДКЕР /писмена форма на договора не е предвидена/. Тези общи условия се публикуват най-малко в един централен и в един местен всекидневник в градовете с битово топлоснабдяване и влизат в сила 30 дни след първото им публикуване, без да е необходимо изрично писмено приемане от потребителите /чл. 150, ал. 2 ЗЕ/.

Съгласно чл. 153, ал. 1 ЗЕ "клиенти на топлинна енергия" са всички собственици и титуляри на вещно право на ползване в сграда – етажна собственост, присъединени към абонатна станция или към нейно самостоятелно отклонение. Разпоредбата на чл. 153, ал. 1 ЗЕ императивно установява кой е страна по облигационното отношение с топлопреносното предприятие, като меродавно е единствено притежанието на вещно право върху имота – собственост или вещно право на ползване. Следователно, купувач /страна/ по сключения договор за доставка на топлинна енергия до процесния имот е неговият собственик или лицето, на което е учредено ограничено вещно право на ползване. Именно то е задължено да заплаща продажната цена за доставената и потребена топлинна енергия, респ. то е встъпило в облигационни правоотношения с ищцовото дружество.

Изброяването в нормата на чл. 153, ал. 1 ЗЕ на собствениците и титулярите на ограниченото вещно право на ползване като клиенти /потребители/ на топлинна енергия за битови нужди и страна по продажбеното правоотношение с топлопреносното предприятие обаче не е изчерпателно. При постигнато съгласие между топлопреносното предприятие и правен субект, различен от посочените в чл. 153, ал. 1 ЗЕ, за сключване на договор за продажба на топлинна енергия за битови нужди за топлоснабден имот при спазване на одобрените от КЕВР публично известни общи условия, този правен субект дължи цената на доставената топлинна енергия за собствените му битови нужди. Договорът между това трето ползващо лице и топлопреносното предприятие подлежи на доказване по общия ред на ГПК, напр. с откриването на индивидуална партия на ползвателя при топлопреносното дружество, но не се презумира с установяване на факта на ползване на топлоснабдения имот /мотиви по т. 1 от Тълкувателно решение № 2 от 17.05.2018 г. на ВКС по тълкувателно дело № 2/2017 г., ОСГК/.

Договорът за доставка на топлинна енергия за даден имот от етажна собственост може да бъде както изричен писмен /при постигане на съгласие относно същественото съдържание на договора/, така и презюмиран /сключен със самия факт на придобиване на собствеността или вещното право на ползване/, като всеки нов договор за този имот, сключен по който и да е от двата начина /изричен или презюмиран/, преустановява действието за в бъдеще на предходно сключен договор за същия имот с друго лице.

От приетия по делото като писмено доказателство Договор за продажба на държавен недвижим имот по реда на Наредбата за държавните имоти от 30.05.2021 г. се установява, че на посочената дата Й. М. Г. е придобил правото на собственост върху процесния жилищен имот – ..... По делото не се твърди и не се установява така описаният имот да е бил прехвърлен на трети лица след посочената дата на неговото придобиване. Нещо повече, видно от върналите се отрязъци от съобщения за връчване на съдебни книжа /заповед за изпълнение по чл. 410 ГПК и препис от ИМ, ведно с разпореждане по реда на чл. 131 ГПК/, ответникът пребивава именно на адреса на процесния имот. В тази насока е и отбелязването в списъка на етажните собственици към протокол от проведено на 09.10.2014 г. Общо събрание на собствениците на етажната собственост, находяща се в гр. С..... където за ..... е посочен Й. М. Г., срещу чието име е положен саморъчен подпис, неоспорен в настоящия процес. При тези доказателства настоящият състав счита, че ответникът, в качеството си на собственик на топлоснабдения имот, е потребител на ТЕ за битови нужди по смисъла § 1, т. 42 от ДР на ЗЕ, респ. същият има качеството на „битов клиент“ съгласно § 1, т. 2а от ДР на ЗЕ, вр. чл. 153, ал. 1 ЗЕ.

Разпоредбата на чл. 150, ал. 1 ЗЕ регламентира продажбата на топлинна енергия от топлопреносно предприятие на потребители (клиенти) на топлинна енергия за битови нужди, като постановява, че тя се осъществява при публично известни общи условия, предложени от топлопреносното предприятие и одобрени от ДКЕВР, в които се урежда съдържанието на договора. С оглед тази нормативна уредба между главните страни по спора за процесния период е сключен договор за продажба на ТЕ за битови нужди при публично известни общи условия за продажба, каквито са Общите условия на ищеца, одобрени с решение № 0У-001/07.01.2008 г. на ДКЕВР, публикувани във вестник "....." от 14.01.2008 г., Общите условия, одобрени с решение № ДУ-02/03.02.2014 г. на ДКЕВР, публикувани във вестник "24 часа" – броя от 10.02.2014 г.

Разпоредбата на чл. 150, ал. 3 ЗЕ предоставя възможност за потребителите (клиентите), които не са съгласни с предвидените в Общите условия клаузи, в срок от 30 дни след влизането им в сила, да внесат в съответното топлопреносно предприятие заявление, в което да предложат специални условия, които се отразяват в допълнителни писмени споразумения. В конкретния случай ответникът не твърди, а и не се установява да е упражнил това право срещу ОУ на .....“ ЕАД, поради което настоящият състав намира, че същият ги е приел.

Договорното правоотношение по продажба на топлинна енергия при общи условия възниква между топлопреносно предприятие и потребителя (клиента), по силата на закона – чл. 150 ЗЕ, без да е необходимо изрично изявление на ответницата – потребител, вкл. и относно приемането на ОУ. Ето защо ОУ на ищеца регулират спорното правоотношение.

По изложените съображения се налага изводът, че за исковия период между главните страни в процеса е съществувало валидно облигационно правоотношение с предмет: доставка на ТЕ за битови нужди относно процесния топлоснабден имот, респ. неоснователни са възраженията на ответника в срока по чл. 131 ГПК, че няма качеството на потребител на ТЕ, респ. че между него и ищцовото дружество не съществува облигационно правоотношение с горепосочения предмет.

Съгласно разпоредбата на чл. 139, ал. 1 от ЗЕ разпределението на ТЕ в сграда – етажна собственост, се извършва по система за дялово разпределение, а дяловото разпределение на топлинна енергия между страните в сградата се осъществява от топлопреносното предприятие или от доставчик на ТЕ самостоятелно или чрез възлагане на лице, вписано в публичния регистър по смисъла на чл. 139а ЗЕ. Начинът за извършване на дяловото разпределение е регламентиран в ЗЕ (чл. 139 – чл. 148) и в Наредба № 16-334 от 06.04.2007 г. за топлоснабдяването (обн. ДВ, бр. 34 от 24.04.2007 г.). Топлинната енергия за отопление на сграда – етажна собственост се разделя на ТЕ, отдадена от сградна инсталация, ТЕ за отопление на общите части, и ТЕ за отопление на имотите в сграда – етажна собственост – арг. чл. 142, ал. 2 ЗЕ. Съгласно чл. 145, ал. 1 ЗЕ ТЕ за отопление на имотите в сграда – етажна собственост, при прилагане на дялово разпределение чрез индивидуални топломери, се определя въз основа на показанията на топломерите в отделните имоти.

По делото не се спори, че сградата – етажна собственост /в която се намира процесният имот/ е присъединена към топлопреносната мрежа, като видно от протокол от общо събрание на етажната собственост от 09.10.2014 г., списък към него и заявление на л. 22 от делото пред СРС е, че етажните собственици в сградата, находяща се на адрес: гр. С..... са възложили извършването на индивидуално измерване на потреблението на ТЕ и вътрешно разпределение на разходите за отопление и топла вода на третото лице – помагач – „.....“ ЕООД.

С проекта на доклад, обективизиран в Определение № 505/05.01.2024 г. и обявен за окончателен без възражения на страните в проведеното на 07.02.2024 г. открито съдебно заседание, СРС е отделил, на основание чл. 146, ал. 1, т. 3 и т. 4 ГПК, като безспорни и ненуждаещи се от доказване следните обстоятелства: че за процесните отчетни периоди е доставена топлинна енергия в процесния имот на претендираната с исквата молба стойност, както и че таксата за извършена услуга дялово разпределение е в претендирания от ищеца размер за исковия период.

При формирания от настоящия съдебен състав извод, че за исковия период между главните страни в процеса е съществувало валидно облигационно правоотношение с предмет: доставка на топлинна енергия за битови нужди относно процесния топлоснабден имот, и с оглед отделените като безспорни факти, следва че спорният по настоящото дело въпрос се концентрира върху обстоятелството какъв е размерът на дължимите от Й. М. Г. суми с оглед своевременно релевираното от негова страна възражение за изтекла погасителна давност.

Съгласно задължителните за съдилищата разяснения, дадени с в Тълкувателно решение 3/18.05.2012 г. по тълк. д. № 3/2011 г. на ОСГТК на ВКС, вземанията на топлофикационни, електроснабдителни и водоснабдителни дружества, както и на доставчици на комуникационни услуги, са периодични плащания по смисъла на чл. 111, б. „в“ ЗЗД, и за тях се прилага тригодишната давност.

Съгласно разпоредбата на чл. 3, т. 2 от Закона за мерките и действията по време на извънредното положение, обявено с решение на Народното събрание от 13.03.2020 г., и за преодоляване на последиците, за срока от 13 март 2020 г. до отмяната на извънредното положение /13.05.2020 г./ спират да текат давностните срокове, с изтичането на които се погасяват или придобиват права от частноправните субекти.

Предявяването на иска спира течението на давността, като в случая исквата молба е подадена в съда на 04.11.2022 г. /по аргумент от нормата на чл. 422, ал. 1 ГПК/, като при съобразяване на разпоредбата на чл. 3, т. 2 от Закона за мерките и действията по време на извънредното положение, обявено с решение на Народното събрание от 13.03.2020 г., и за преодоляване на последиците, и обстоятелството, че за периода 13.03.2020 г. – 13.05.2020 г., течението на давностния срок е било спряно, то в процесната хипотеза извън погасителната

давност са всички вземания, чиято изискуемост настъпва **след и на 27.08.2019 г. /04.11.2019 г. – периода на извънредно положение/** по аргумент от нормата на чл. 114, ал. 1 ЗЗД. В разглеждания случай предмет на разглеждане са вземания за цена на доставена топлинна енергия за периода от 01.05.2019 г. до 30.04.2021 г. Поради което съдът намира за изтекла погасителната давност досежно претендираните суми, начислени за м.05.2019 г. и м.06.2019 г. Това е така, тъй като съгласно чл. 33, ал. 1 от приложимите към релевантния период ОУ на ищеца – тези от 27.06.2016 г., публикувани на 10.07.2016 г. и влезли в сила от 11.08.2016 г., месечните дължими суми за топлинна енергия по чл. 32, ал. 1 и ал. 2 ОУ са платими в 45-дневен срок от изтичане на месеца, за който се отнасят, а това означава, че най-късното вземане – това за м. юни 2019 г. е станало изискуемо на 15.08.2019 г., т. е. преди 27.08.2019 г., поради което то, както и предхождащите го месечни задължения – това за м.05.2019 г., включено в исковия период, са обхванати от изтекла тригодишна погасителна давност. Осъществено от ищеца фактуриране на консумираното количество ТЕ въз основа на действителното потребление по реда на чл. 32, ал. 3 ОУ не променя момента на изискуемостта на месечните вноски /равни или прогнозни/. Определянето на срок за изпълнение на задълженията в процесните общи фактури, от които започва да тече погасителната давност, няма действие по отношение на ответника – арг. чл. 20а, ал. 2 ЗЗД. При това положение и като съобрази, че с доклада по делото са били отделени като безспорни обстоятелствата, че за процесните отчетни периоди е доставена топлинна енергия в процесния имот на претендираната с исковата молба стойност, както и отразеното в представените от ищеца писмени документи, касаещи начислената стойност на ТЕ за периода м.05.2019 г. – м.06.2019 г., СРС приема за установено, че общата стойност на вземането за цена на доставена топлинна енергия за периода 01.05.2019 г. – 30.04.2021 г. възлиза на 1 985,22 лева, от която сума обаче следва да се извади сумата от 37,53 лева, представляваща задължения за м.05.2019 г. и м.06.2019 г., за които съдът прие, че са обхванати от изтекла погасителна давност. При това положение, задължението на ответника за цена на топлинна енергия за периода от 01.07.2019 г. до 30.04.2021 г. възлиза в размер на 1 947,69 лева, до който размер предявеният иск се явява основателен и следва да бъде уважен, като се отхвърли за разликата до пълния предявен размер от 1 985,22 лева, или за размера от 37,53 лева, и за периода от 01.05.2019 г. до 30.06.2019 г.

Относно претенцията за стойността на услугата дялово разпределение съдът намира следното:

По силата на чл. 22 от Общите условия на ищеца дяловото разпределение на ТЕ се извършва възмездно от продавача по реда на чл. 61 и сл. от Наредбата за топлоснабдяването или чрез възлагане на търговец, избран от клиентите на етажната собственост. **Клиентите заплащат на продавача стойността на услугата дялово разпределение, извършвана от избрания от тях търговец.**

Съгласно чл. 61, ал. 1 от Наредба № 16-334 от 6.04.2007 г. за топлоснабдяването дяловото разпределение на топлинната енергия между клиентите в сграда – етажна собственост, се извършва възмездно от лицето, вписано в публичния регистър по чл.139а ЗЕ и избрано от клиентите или от асоциацията по чл. 151, ал. 1 ЗЕ при спазване изискванията на тази наредба и приложението към нея.

Съгласно чл. 36 от Общите условия на ищеца клиентите заплащат цена на услугата дялово разпределение, извършвана от избран от клиентите търговец, като стойността се формира от: цена за обслужване на партидата на клиент и цена на отчитане на един уред за дялово разпределение. Редът и начинът на заплащане на услугата се определя от продавача, съгласувано с търговците, извършващи услугата дялово разпределение и се обявява по подходящ начин на клиентите. Във връзка с това по силата на закона възниква система от две относително независими правоотношения, чиито страни и предмет се определят от закона. По едното възниква задължение за топлофикационното дружество за заплащане на търговеца, извършващ дялово разпределение цената на услугата дялово разпределение, а по второто – потребителите дължат заплащане на сумите за тази услуга на топлофикационното дружество. С договора сключван по реда на 139в, ал. 3, т. 4 ЗЕ между топлофикационното дружество и търговеца, извършващ дялово разпределение се определя само цената за услугата дялово разпределение, а в този по чл. 140, ал. 5, т. 8 ЗЕ между клиентите и търговеца, извършващ дялово разпределение – само условията и начинът на плащане на услугата. Единственото условие (основание) за задължението на потребителите за плащане на сумите за тази услуга на топлофикационното дружество е услугата за дялово разпределение да е реално извършена.

С договора от 28.05.2018 г., сключен между ищеца и "....." ООД страните са договорили заплащане от "....." ЕАД на извършваните услуги съгласно Приложение № 2, въз основа на броя обслужвани имоти и броя средства за дялово разпределение в тях. Договорено е цената да се определя първоначално и да се актуализира ежегодно до 30 април за следващия изравнителен период.

Между страните не се спори, че услугата дялово разпределение е била реално извършена, като с оглед съпадащите им изявления съдът е отделил като безспорно помежду им

обстоятелството, че таксата за извършена услуга дялово разпределение в процесния имот е в претендирания от ищеца размер за исковия период.

С оглед горното съдът приема, че ищецът се легитимира като носител на правото да получи стойността на извършваната услуга за дялово разпределение и предявения иск за установяване на нейната дължимост е установен по своето основание и размер. От страна на ищеца се претендират вземания за периода м.10.2019 г. – м.04.2021 г., поради което съдът приема, че вземанията за исковия период не са обхванати от тригодишна погасителна давност /която както се посочи би обхванала единствено вземанията, чиято изискуемост е настъпила след и на 27.08.2019 г./.

Всяка от уважените главници следва да се присъди ведно със законната лихва от датата на подаване на заявлението по чл. 410 ГПК – 04.11.2022 г. до окончателното плащане.

По исковете с правно основание чл. 422, ал. 1 ГПК, вр. чл. 86, ал. 1 ЗЗД

Съгласно чл. 86, ал. 1 ЗЗД при неизпълнение на парично задължение длъжникът дължи обезщетение в размер на законната лихва от деня на забавата. Когато денят за изпълнение на задължението е определен, длъжникът изпада в забава след изтичането му – чл. 84, ал. 1 ЗЗД, а когато няма определен ден за изпълнение, длъжникът изпада в забава, след като бъде поканен от кредитора – чл. 84, ал. 2 ЗЗД.

В тежест на ищеца е да установи при условията на пълно и главно доказване съществуването на главен дълг, изпадането на длъжника в забава, както и размера на претенцията си.

За исковия период приложими са **Общите условия за продажба на ТЕ от .....“ ЕАД, одобрени с Решение № ОУ-1 от 27.06.2016 г. на ДКЕВР**, на основание чл. 150 ЗЕ, и публикувани във в-к "....." на 11.07.2016 г., в сила от 12.08.2016 г. Според чл. 32, ал. 1 и чл. 33, ал. 1 от Общите условия на ищеца за продажба на ТЕ за битови нужди, в сила от 12.08.2016 г., месечната дължима сума за доставената ТЕ на клиент в СЕС, в която дяловото разпределение се извършва по смисъла на чл. 71 от Наредбата за топлоснабдяването, се формира въз основа на определеното за него прогнозно количество ТЕ и обявената за периода цена, за която сума се издава ежемесечно фактура от продавача, като клиентите са длъжни да заплащат месечните дължими суми за ТЕ по чл. 32, ал. 1 в 45-дневен срок след изтичане на периода, за който се отнасят.

Съгласно чл. 32, ал. 3 и чл. 33, ал. 2 от Общите условия, след отчитане на средствата за дялово разпределение и изготвяне на изравнителните сметки от търговеца, продавачът издава за отчетния период кредитни известия за стойността на фактурите по ал. 1 и фактура за потребеното количество ТЕ за отчетния период, определено на база изравнителните сметки, като клиентите са длъжни да заплащат стойността на фактурата по чл. 32, ал. 3 за потребеното количество ТЕ за отчетния период, в 45-дневен срок след изтичане на периода, за който се отнася.

Според чл. 33, ал. 4 от Общите условия от 2016 г., продавачът начислява обезщетение за забава в размер на законната лихва само за задълженията по чл. 32, ал. 2 и ал. 3, ако не са заплатени в срока по ал. 2, т. е. ако не са заплатени в 45-дневен срок след издаване на обща фактура за отчетния период, определена на база изравнителните сметки. По аргумент за противното съдът приема, че клиентите на ТЕ не дължат обезщетение за забава върху прогнозно начисляваната месечно ТЕ по чл. 32, ал. 1 от Общите условия.

Върху окончателно определените по размер суми въз основа на реалния отчет на доставеното количество ТЕ (чл. 32, ал. 3) клиентите дължат обезщетение за забава, ако не са заплатили сумите в 45-дневен срок от изтичане на периода, за който се отнасят (чл. 33, ал. 2). За да може обаче потребителите на ТЕ да изпълнят задължението си да заплатят на ищеца тези суми, е необходимо дружеството да окаже необходимото съдействие, като предостави информация относно дължимата сумата, издавайки фактурата, предвидена в чл. 32, ал. 3 от Общите условия. С оглед на това следва да се приеме, че 45-дневният срок тече от издаването на фактурата за съответния отчетен период, а не от изтичането му, в случай че същата е издадена след изтичането на периода. При осъществяването по реда на чл. 20 ЗЗД тълкуване на горепосочените клаузи, въззивният съд приема, че предвиденият 45-дневен срок за изпълнение на задълженията по чл. 32, ал. 3 от Общите условия не би могъл да тече преди изготвянето на изравнителните сметки и издаването на фактура от страна на ищеца, т. е. преди 31 юли на съответната година. Необходимостта от изравняване на действително потребеното количество ТЕ с начисленото за периода /отоплителния сезон/ отлага изпълнението на клиентите до извършването му, респ. осчетоводяването му. До тогава кредиторът не може да иска изпълнение. Предвид изложеното, задължението за плащане на дължимата ТЕ при действието на ОУ от 2016 г. е срочно и забавата на клиента настъпва след изтичане на съответния 45 – дневен срок, считано от издаване на общата фактура (или от 15 септември на съответната година. За изпадане в забава не е необходимо обявяването на фактурите на интернет страницата на продавача, нито отправянето на изрична покана до длъжника за плащане (в този смисъл решение № 264821/16.07.2021 г. по в. гр. д. № 1732/2021 г. по описа на СГС, III-Б състав, решение № 995/03.05.2022 г. по в. гр. д. № 6245/2021 г. по описа на СГС, II-А състав, решение № 261817/31.05.2022 г. по в. гр. д. № 11002/2020 г. по описа

на СГС, II-A състав и др.).

При така формираните правни изводи съдът приема, че за вземанията за цена на топлинна енергия за периода от 01.07.2019 г. до 30.04.2021 г., за който съдът намери, че не са обхванати от изтекла погасителна давност, не е необходимо отправянето на покана или предприемането на други действия от страна на ищеца, за да се поставят клиентите в забава. Изчислен по реда на чл. 162 ГПК, чрез използване на лихвения калкулатор на НАП, размерът на лихвата за забава върху задължението за цена на топлинна енергия за периода от 01.07.2019 г. до 30.04.2021 г. възлиза на 327,72 лева. С оглед принципа на диспозитивното начало и доколкото ищецът претендира вземане в по-нисък размер /319,70 лева/ искът му за мораторна лихва върху главницата за доставена ТЕ следва да се уважи в цялост.

По отношение на задължението за цена на такса за услуга дялово разпределение липсва предвиден срок за плащане от страна на потребителя на топлинна енергия, поради което длъжникът изпада в забава след покана – арг. чл. 84, ал. 2 ЗЗД. В случая, по делото не са представени доказателства за отправена покана от кредитора за плащане на това задължение от дата, предхождаща подаването на заявлението по чл. 410 ГПК в съда – 04.11.2022 г. и касаеща процесния период, поради което предявеният иск за обезщетение за забава върху задължението за цена на такса за услуга дялово разпределение се явява неоснователен и следва да се отхвърли изцяло.

Относно разноските

Съгласно задължителните за съдилищата разяснения, дадени с т. 12 на ТР № 4/18.06.2014 г. по т. д. № 4/2013 г., ОСГТК, ВКС, съдът следва да се произнесе по разпределението на отговорността за разноски в заповедното и исковото производство.

При този изход на делото право на разноски имат и двете страни. Ищецът претендира разноски за платена държавна такса и за юрисконсултско възнаграждение в заповедно производство в размер на 97,03 лева /47,03 лева + 50,00 лева/ и разноски за исковото производство в размер на 188,92 лева /88,92 лева + 100,00 лева/. Съобразно уважената част от исковите в негова полза следва да се присъдят сумата в размер на 95,14 лева – разноски за заповедното производство и сумата в размер на 185,24 лева – разноски за исковото производство. Ответникът претендира разноски за адвокатско възнаграждение в полза на процесуалния му представител по реда на чл. 38, ал. 2 ЗА за заповедното и за исковото производство. Съобразно отхвърлената част от исковите в полза на адвокат С. К., САК, следва да се присъди сумата в размер на 0,97 лева – адвокатско възнаграждение за осъществена безплатна правна защита в заповедното производство, и сумата в размер на 7,79 лева – адвокатско възнаграждение за осъществена безплатна правна защита в исковото производство.

Мотивиран от горното, Софийски районен съд, I Гражданско отделение, 29 състав

РЕШИ:

ПРИЗНАВА ЗА УСТАНОВЕНО по предявените от .....“ ЕАД, ЕИК ..... със седалище и адрес на управление: гр. ...., срещу **Й. М. Г., ЕГН *******, обективно кумулативно съединени положителни установителни искове с правно основание чл. 422, ал. 1 ГПК, вр. чл. 79, ал. 1, пр. 1 ЗЗД, вр. чл. 150, ал. 1 ЗЕ, и чл. 86, ал. 1 ЗЗД, че **Й. М. Г., ЕГН *******, **дължи на .....“ ЕАД, ЕИК ..... сумата в размер на 1 947,69 лева** – главница, представляваща неплатена цена на доставена топлинна енергия за битови нужди през периода 01.07.2019 г. – 30.04.2021 г. за топлоснабден имот, находящ се в гр. ...., сумата от **38,48 лева** – главница, представляваща неплатена цена на предоставена услуга дялово разпределение за периода 01.10.2019 г. – 30.04.2021 г., ведно със законната лихва върху всяка главница, считано от датата на подаване на заявление по чл. 410 ГПК – 04.11.2022 г., до окончателното плащане, както и сумата от **319,70 лева** – мораторна лихва върху задължението за цена на топлинна енергия за периода 15.09.2020 г. – 24.10.2022 г., за които суми е издадена заповед за изпълнение по чл. 410 ГПК по ч. гр. д. № 60033/2022 г. по описа на СРС, 29 с-в, като **ОТХВЪРЛЯ** иска за установяване дължимостта на цена на доставена топлинна енергия за разликата над уважения размер от 1 947,69 лева до пълния предявен размер от 1 985,22 лева, или за размера от 37,53 лева, и за периода от 01.05.2019 г. до 30.06.2019 г., както и иска за установяване дължимостта на обезщетение за забава върху задължението за цена на такса за услуга дялово разпределение в размер на 8,24 лева за периода 01.12.2019 г. – 24.10.2022 г., за които суми е издадена заповед за изпълнение по чл. 410 ГПК по ч. гр. д. № 60033/2022 г. по описа на СРС, 29 с-в.

ОСЪЖДА Й. М. Г., ЕГН *****, да заплати на .....“ ЕАД, ЕИК ....., със седалище и адрес на управление: гр. ...., на основание чл. 78, ал. 1 ГПК, сумата от **95,14 лева** – разноски в заповедното производство по ч. гр. д. № 60033/2022 г. по описа на СРС, 29 състав, както и сумата от **185,24 лева** – разноски в исковото производство по гр. д. № 54319/2023 г. на

СРС, 29 състав.

ОСЪЖДА .....“ ЕАД, ЕИК ....., със седалище и адрес на управление: гр. ...., да заплати в полза на адвокат С. К. К., САК, на основание чл. 38, ал. 2 от Закона за адвокатурата, сумата от **0,97 лева** – адвокатско възнаграждение за осъществена безплатна правна защита на Й. М. Г. в заповедното производство по ч. гр. д. № 60033/2022 г. по описа на СРС, 99 състав, и сумата в размер на **7,79 лева** – адвокатско възнаграждение за осъществена безплатна правна защита на Й. М. Г. в исковото производство по гр. д. № 54319/2023 г. на СРС, 29 състав.

РЕШЕНИЕТО е постановено при участието на трето лице-помагач на страната на ищеца .....” ЕАД – „.....“ ЕООД.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване пред Софийски градски съд в двуседмичен срок от връчване на препис на страните.

Съдия при Софийски районен съд: _____